

Översikt ny kravbilaga

Den uppdaterade kravbilagan knyter genomgående tydligare an till Byggvarubedömningens (BVB) nivåer Rekommenderas resp. Accepteras. Tidigare gällde denna hänvisning enbart för delen om de generella kraven (som redan allmänt gäller allt bygg- och anläggningsmaterial), men nu anger vi för de särskilda kraven att för topplager och löst granulat gäller nivån Rekommenderas resp. Accepteras för baslager.

Att kräva Rekommenderas i ytlager stämmer också bättre överens med den nya kemikalieplanens allmänna ambitionshöjning om att material som genom urlakning eller emission innebär en tydlig risk för små barn att exponeras (exempelvis vid lekplatser och på förskolor) ska uppnå totalbedömningen Rekommenderas. Det motiverar att ställa krav på Rekommenderas nivå för ytliga, tillgängliga lager av konstgräs/granulat/fallskyddsmaterial medan Accepteras nivå är rimligare för undre/baslager. Kraven är dock inte absoluta. I de fall material inte uppnår såväl de generella som specifika kraven anges tydligt hur detta ska hanteras som avvikelser, precis som i alla andra bygg- och anläggningsentreprenader.

Därför behövs heller inte längre nuvarande krav enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden om känslig (KM) resp. mindre känslig (MKM) markanvändning. KM-värden gällde för topplager och löst granulat medan MKM-värden för undre/baslager. För flera ämnen hade KM-värdena inneburit omotiverat låga och striktare krav än vad som följer av Rekommenderas nivån. Det gör att KemC inte ser dessa som relevanta eller särskilt avvägda krav att hålla kvar vid i sammanhanget. Detsamma gäller nuvarande allmänna skrivningar om att materialen inte får innehålla ämnen på kandidatförteckningen. Dessa delar är därför borttagna.

De ämnesspecifika krav, alltså utöver bedömningsnivåer enligt BVB, som fortsatt uttryckligen anges i bilagan är

- PAH: För topplager och löst granulat oförändrat krav men med förtydligande hänvisning till bestämmelse i REACH om tillåten halt i material för barn. För baslager motsvarande krav-/skyddsnivå som tidigare MKM-värden innebar, men nu med en mer ändamålsenlig hänvisning till gällande REACH-begränsning för granulat och täckmaterial som inte fanns vid rekommendationens ursprungliga framtagande. BVB anger också i sina kriterier koppling till REACH, så kraven i bilagan utgör mest förtydligande av vilka haltgränser och begränsningar vi anser ska tillämpas i vilka situationer.
- PFAS. Nytt krav för topplager och löst granulat som anger att avsiktligt tillsatt PFAS inte får förekomma. Även för PFAS finns numera ett krav i BVB så delvis täcks även detta redan. Vad vi vet är det dock troligt mest väldigt låga nivåer av PFAS i konstgräsmaterial, därför kräver vi heller inte kemisk analys som verifiering av kravet. Att ha en angett PFAS-krav är övergripande även i linje med nya KP31 och MP2030 om utfasning av PFAS.

Från de marknadsdialoger som vi uppdrog Goodpoint att göra under översynsarbetet, ser vi att marknaden lär behöva viss anpassningstid för Rekommenderas nivå (i grunden då satt redan via nya KP31). Men vi tror att kravnivåerna i förslaget är på en rimlig och bra, avvägd nivå givet att det går att hantera med avvikelser.

Det som bland annat framkom i leverantörskontakterna var att det i dagsläget endast finns en leverantör som har "Rekommenderas" i BVB på sina konstgräs för lekplatser/landscaping, och en annan leverantör hade som mål för att ett delmaterial ska bli Rekommenderas i BVB inom 2–3 år. Leverantörerna önskade även en tydlighet gällande hur de ska kontrollera PFAS kravet, vilket vi hoppas vår kravformulering kan bidra till.

Sammanfattningsvis bedömer vi att de reviderade kraven rimligen bör uppfattas som tydligare, mer kortfattade, lättförståeligt och stringenta (bl.a. utifrån nya KP31) att rätta sig efter och sikta mot för såväl stadens beställare som leverantörer av materialen.